

Kallelsereträtt Glumslöv 30 januari 2021

Hans eminens Kardinal Anders Arborelius OCD, Biskop av Stockholm
(Föredraget är nedskrivet efter bandinspelning)

Vi ber om nåden att hela tiden kunna lyssna till Jesu röst. *Kom Helige Ande, öppna våra hjärtan för Herrens röst, så att vi kan följa i hans fotspår, ge honom ära och tjäna honom i alla våra dagar. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.*

Det är viktigt för alla kristna att ha ett kallelsemedvetande, att vara medveten om att Gud kallar oss. Han har en personlig mening med vårt liv. Han vill att vi skall växa in i en allt djupare personlig kärleksförening med honom. Vårt liv går ut på att förvandlas av Kristi nåd, så att vi mer och mer suger åt oss av Guds helighet och kan ge Gud den ära och det förhärligande som tillkommer honom och samtidigt bli fruktbara för världens frälsning och för Kyrkan. Det gäller för alla kristna att upptäcka, att vi har en personlig kallelse, att Gud är med oss i vårt liv, ögonblick för ögonblick. Vårt liv beror på, om vi lyssnar på och tar emot Gud och hans budskap och försöker följa i Jesu fotsteg i enlighet med vad Gud vill göra med vårt liv.

Det är viktigt att vi försöker tränga in i vad Gud menar med vårt liv. Ingen annan än vi själva kan säga ja. Det underbara är att Gud ser oss som unika varelser, som är kallade att bejaka honom och den mening han har med vårt liv. Egentligen är det för alla kristna den stora uppgiften att upptäcka, att de har en personlig, unik relation till Herren. Jesus Kristus möter var och en av oss på ett unikt sätt, och han vill att vi skall följa honom, så att han blir allt för oss. Vi ser i Bibeln att Gud alltid kallar människor och att han kallar folk på olika sätt.

En av de klassiska berättelserna är om den unge Samuel, som hörde en röst som kallade honom. Han förstod först inte att det var Gud, men Gud fortsatte att kalla honom. Något liknande händer ofta i vårt liv. Den inre rösten kommer tillbaka. Först vet vi inte om det är jag själv, andra människor eller Gud. Men Gud är ihärdig och fortsätter att kalla. Han fortsätter att ropa på oss. Det tar tid att lära sig att känna igen Guds röst i våra liv och vad Gud vill med oss. Ett av tecknen på en kallelse till ett speciellt liv i Guds efterföljelse är, att rösten kommer tillbaka. Vi vill inte alltid själva. Det är viktigt att komma ihåg att kallelsen inte sker för att jag vill det, utan för att Gud vill det. Därför är det ofta ett slags motstånd, en slags ovillighet inom oss. Nej, det gäller inte mig utan någon annan, tänker man.

Vi måste komma ihåg att vi måste lära oss att urskilja att det är Guds kallelse. Det är inte bara jag som vill det eller tycker att det skall vara så. Det är en del av processen. Ibland kan det finnas en omedelbar kallelse. Vi ser det i Jesu liv. Han såg fiskare vid stranden och de tycktes ha en speciell disposition att efterfölja Jesus och fiska människor istället för fisk. Gud kan ibland på ett helt överväldigande sätt komma in i en människas liv. Vi ser det hos Paulus och i vissa helgons liv. Den helige Antonius (1567-1622) gick in i kyrkan. Han hörde då i en läsning att Jesus sade till den rike mannen, att han skulle ge bort allt och följa Jesus. Han skulle lämna allt. Det kan också handla om en speciell, omvälvande kallelse, som när man i frikyrkan säger att man blir frälst kl. 10 en viss dag. Det kan vara så, men för de flesta är det en mer stegvis inlevelse. Här är vi olika. Vi kan aldrig få en total visshet om Guds kallelse. Det är alltid något av vägspel. Vi måste kasta oss i Guds armar, trots att mycket talar emot. Vi kan aldrig bli helt säkra, eftersom vi erfar Guds kallelse som en trossak inte som en känslsak.

Det innebär att vi måste ta risken att säga ja till Herren, även om mycket talar emot och många människor är emot det. Vi måste ha detta mod, denna tro, att om jag känner denna kallelse, om Gud framhärdar i att kalla mig, så är det kallelsen i mitt liv.

Vad är vi då kallade till? Jo, vi är kallade till en personlig förening med Jesus Kristus. Vi är kallade att lämna allt för att följa honom. Det är den kallelsen vi nu närmar oss, kallelsen till ett liv enligt de evangeliska råden i fattigdom, lydnad och kyskhet, Det innebär att Jesus skall bli allt. Han vill inte att någon annan skall ta en så viktig plats i våra liv, utan att han helt och fullt skall fylla hela vårt hjärta och fylla alla våra behov, så att vi inte törstar eller längtar efter någon eller något annat. Jag måste lära mig att förstå, att om jag skall gå den här vägen, då måste Jesus bli allt för mig. Jag får inte fästa mig vid någon annan människa på samma nivå. Jag får inte bygga mitt liv på vad jag har, vad jag kan och vad jag förmår, utan bara på Jesus. En av de viktigaste böckerna att läsa för den som känner sig kallad till detta liv är Höga Visan i Bibeln. Det är en bok som kan hjälpa oss att förstå den exklusiva relation med Brudgummen, som är så viktig, om vi är kallade att leva efter de evangeliska råden. Jesus måste bli allt för oss. Det berör hela vårt liv. Vi måste finna allt i honom. Något av det viktigaste är att ha full tillit till vår Herre. Vi är beredda att ge honom allt, lämna allt bakom oss, vår familj, våra intressen, våra vänner, vår musik, ja, själva vårt sätt att leva. Det är helt avgörande att känna inom sig, att Jesus kan bli så viktig för mig, att jag kan lämna allt bakom mig för att följa honom. Jag måste inse att jag är kallad till en unik, personlig kärleksrelation med honom. Allting annat har mindre betydelse än Du, Jesus.

Martin Buber (1878-1965) har skrivit boken "Jag och Du". Det är en filosofisk meditation över Bibelns budskap. Det gäller Du och jag. I början är jag mycket viktig. Men Du är viktigare. När en liten baby säger sitt första ord är det aldrig jag utan mamma eller något liknande. Från början har vi alla längtan efter du, efter Dig, Gud, och efter andra personer. När vi känner kallelsen att ge oss själva till vår Herre, måste han bli allt för oss, så att Du blir viktigare än jag. Det kommer att vara en kamp för oss. Den helige François av Sales (1567-1622) sade, att egenviljan dör först en kvart efter vår död. Det är en kamp mot våra personliga önsknings, vår själviskhet. Hela vårt liv går ut på att Du skall bli viktigare än jag, och det är inte lätt.

Vi måste hela tiden vara medvetna om att vi med Jesus Kristus har en djupt personlig, unik relation som aldrig kan upprepas eller kopieras. Det är underbart att tänka sig, men det är också en svårighet, att vi inte kan ställa upp ett regelverk och säga, att först gör vi så och sedan så, och sedan blir det bra. Det gäller att ha tillit och förtröstan på att Jesus Kristus, om han har kallat mig, leder mig rätt, även om allt talar emot, även om alla motsäger sig min kallelse, även om min familj bryter kontakten, även om mina vänner och även jag själv har en viss inre osäkerhet. Det fordras ett väldigt mod att ta detta steg och säga ja till Jesus helt och fullt.

Det andra kriteriet är att vi alltid är kallade till Herrens tjänst. Vi är kallade att tjäna Herren, att tjäna Kyrkan, att tjäna andra människor och inte söka våra egna intressen. Det är något fint, men det kan bli mycket svårt att inse, att jag är kallad att ge mitt liv, att avstå från mina intressen, det jag tycker är viktigt och endast tjäna Herren. Det kan vara mycket svårt för oss som har vuxit upp i ett individualistiskt samhälle, där vi alltid är mycket angelägna att söka vårt eget sätt att leva, våra egna intressen och hävda vår egen synpunkt. Vi är uppfostrade till att stå på egna ben, att klara oss själva och vara oberoende. Här är det tvärtom. Lydnaden innebär att vi ofta får göra sådant som vi inte hade tänkt oss. Vi kan aldrig vara säkra på att vi

får vår egen vilja igenom. Försakelse, utblottelse, fattigdom, inte bara på materiella ting, kan vara mycket svårt, om vi är fostrade i en anda som går ut på att söka vår frihet, vårt oberoende och tror att det är vi själva som styr vårt liv. I vår tid kan det vara en stor utmaning att tänka sig, att här har jag ingenting att säga till om, ingenting att komma med, utan jag är helt enkelt en tjänare. På svenska kan vi säga "tjänare" som ett hälsningsord. Det tyder i alla fall på att det ändå finns något av tjänaranda kvar, även om vi kanske inte tänker på det. Vi är inte till för vår egen skull.

Det blir mycket tydligt i Teresa av Avilas (1515-1582) reform, att det viktigaste för systrarna, när hon reformerade orden, var inte att de skulle få en lugn, kontemplativ, helgad miljö utan att de skulle vara Kristi stridsmän för Kyrkan, att de skulle uppoffra allt för Guds verk, för frälsningen, ja, att de andras frälsning är viktigare än den egna. Hon säger att hon är beredd att till tidens slut stanna i skärselden, om det kunde hjälpa en enda själ att bli räddad. Jaget, också min längtan efter att bli fullkomlig, måste ställas åt sidan för Guds mening med mitt liv. Teresa skriver "Fullkomlighetens väg" i första hand för de andras skull och inte för sin egen skull. Det är typiskt i Karmel att det egna jaget inte är så viktigt utan istället Kyrkan. Bara människor kommer till frälsning, bara Gud blir ärad. Man får försvinna in i den stora tystnaden och försakelsen. De två grunddragen gäller egentligen all kallelse i det evangeliska livets efterföljd. Det är Jesus som står i centrum. Det viktiga är Kyrkan, de andra, frälsningen, inte "lilla jag", som vi ibland säger på svenska. Om vi träder in i ordenslivet är det för Jesus, för Kyrkan, för de andra. Det handlar inte så mycket om att jag längtar efter min egen fullkomning. Naturligtvis måste jag sträva efter att leva ett heligt liv, men inte för min egen skönhets skull. Jag kan bli vacker på olika sätt, men det enda viktiga är att vara vacker för Herren, så att han kan använda mig för Kyrkan, för själarnas frälsning, för dem som behöver honom. När vi talar om en särskild kallelse till Karmel måste vi komma ihåg de två dragen, de två kriterierna - det är en personlig unik kallelse att förenas med Jesus och det är att bli fruktbar för Kyrkan, att glömma sin egen betydelse och ge bort allting, att leva i ständig bön och att själva livet är endast bön.

I Karmel får vi lära oss att inse, att vi är kallade till ett liv i ständig bön. Livet kommer att vara endast bön. När människor kommer för att besöka kyrkan och systrarna här i Glumslöv, frågar de ibland vad systrarna gör hela dagen. Då får de svaret att de ingenting gör, att de endast ber. Frågan är hur det är möjligt att leva hela livet i ständig bön i Guds närvaro. Det försöker helgonen i Karmel tala om för oss. En av de viktigaste rösterna är broder Lorens av Uppståndelsen (1614-1691). Han talar om det enkla livet i Guds närvaro, där allt är präglad av bön. Livet i köket är ett liv i bön. Teresa av Jesus säger, att Gud går omkring bland grytor och kastruller. Arbetar vi ute i trädgården, ser vi att trädgården är en bild av Guds rike. Hela tiden får vi bli medvetna om, att vi lever i en bönerelation. Ofta tänker vi inte på att det är bön. Det är bara så.

Den stora prövningen i Karmel är att bönen ofta är svår. Vi vill att den skall fungera på ett visst sätt och ser inte att Gud vill någonting annat. Teresa av Jesus säger, att under tjugo år längtade hon bara att klockan skulle ringa när bönetiden var slut. Det verkar inte särskilt attraktivt för att göra reklam för Karmel att det kan bli så. Men vi måste stå ut med att ha det tråkigt för att bli karmeliter, för det kommer att bli mycket tråkigt. Det får vi offra. Förr i tiden var människor rädda för helvetet, nu är de rädda för att ha tråkigt. Vi är uppfostrade i en värld där det hela tiden finns stimuli. Vi kan hela tiden höra eller se något på internet. Vi kan fördriva tiden med allt möjligt. Vi kanske inte riktigt är medvetna om hur mycket vi är

präglade av ett sådant liv, där vi hela tiden kan välja något vi tycker om att höra, lyssna eller se på. Men i Karmel är allt grått, tråkigt. Det är alltid samma sak, samma mat, samma systrar. När jag kom till Norraby var det mycket tråkigt, några få bröder och det låg avlägset. Vi måste lära oss att ha det tråkigt med Gud. Det är viktigt att vara medveten om det i förväg. Man måste ha en viss psykologisk förmåga att stå ut med att det alltid är samma sak. Speciellt i Skåne är det ofta regnigt, dystert och blåsig.

Bönen är Karmels enda existensberättigande. På latin låter det ännu vackrare. *Sine oratione iam nihil est Carmelus*. Utan bön är Karmel ingenting. Ändå är det just där man ofta prövas. Efter bönetimmen kan man undra vad man har varit med om nu. Var det bön eller vad var det? Vi har ofta en speciell bild av vad bön är. Vi är mycket inriktade på att det skall kännas bra i bönen, att vi skall se, förstå, men det är just i bönen som utblottelsen ofta drabbar oss. Även de som har levt hela sitt liv i Karmel kan undra vad de har gjort där under alla åren.

Jag måste kunna acceptera min egen fattigdom, oförmåga och utblottelse, det som Johannes av Korset (1542-1591) kallar själens dunkla natt. Samtidigt får jag vara medveten om, att även om jag läst och kan Själens dunkla natt utantill, passar det aldrig precis på mig. Min natt alltid är något unikt som aldrig kan upprepas. Därför måste jag kunna ge avkall på alla mina förväntningar och drömmar om hur det skall vara att be, att tillhöra Jesus, när jag träder in i Karmel, och inse att i detta dagliga liv är Gud närvarande, även om ingenting händer, även om jag inte känner någonting. Jag måste acceptera honom, älska honom och följa honom. Det handlar inte om min önskan, mina drömmar om hur det skulle vara, för det blir aldrig så. Att acceptera Guds vägledning och hans tystnad, även om det är mörkt, själens dunkla natt, är mycket viktigt. Jag kan inte bestämma hur bönen skall fungera. Jag måste acceptera att Gud tar hand om mig, även om det är det bara är torrt bröd.

Bönen är allt i Karmel. Utan bön är Karmel ingenting. Vi kan inte förvänta oss att det bara gäller att ha två timmars inre bön, mässan och breviariet. Vi förväntas leva ständigt förenade med Jesus i bön. Det är därför detta enkla liv i Guds närvaro är så viktigt. När jag kom som novis för att få instruktioner i bön, var det första jag skulle inse, att vi alltid lever i Guds närvaro. Gud kan alltid tala till oss. Vi kan alltid vara medvetna att han är medveten om oss. Vi kan inte alltid i våra tankar vara öppna för Gud, eftersom tankarna kommer och går, och till och med ännu värre i Karmel. Utanför klostret har vi så mycket annat att göra, men här skall vi endast vara inriktade på honom. Andra tankar, som önskan att gå på bio, dyker upp, för vi kan aldrig kontrollera våra tankar. De är som vilda hästar eller som fjärilar runt lampan, säger Teresa. Vi måste vänja oss vid att livet i Guds närvaro inte riktigt är vad vi hade tänkt oss. Det handlar ofta bara om att hålla ut, att försöka vara trogen, även om våra tankar springer hit och dit.

Det är därför vi måste lära oss den djupa teologala överlåtelsen till Gud i tro, hopp och kärlek. Vi kan förbli närvarande inför Gud, även när våra tankar, känslor och sinnesförmågor är någon annanstans. En av Karmels viktigaste lärdomar, som Johannes av Korset har systematiserat i sina verk, är att bönen är en mer teologal verklighet. Tron, hoppet och kärleken är de dynamiska krafter och dygder, som vi har fått genom vårt dop och som förbinder oss med Gud. Vi tror däremot ofta, att det mer är sinnesförmågorna, tankarna och bilderna. Det är som att använda fel instrument. Vi äter inte med näsan, men ibland ber vi mer med våra tankar, våra sinnesförmågor, än med tron, hoppet och kärleken. Det är en process som kan vara svår att växa in i. I bönen är man van vid att använda de naturliga

förmögenheterna och inte de övernaturliga. En del av läroprocessen är, att vi alltid kan förbli förenade med Gud, men inte på de naturliga förmögenheternas plan. Vissa människor säger, att vi då måste använda de österländska koncentrationsmetoderna, för de kan befria oss från tyranniet under sinnesförmögenheterna på ett annat sätt. Men bön är inte så mycket koncentration som kärlek. Det måste vi alltid komma ihåg. I bönen lever vi på trons, hoppets och kärlekens nivå.

Den nivån kan även en människa, som inte fungerar på det psykologiska planet, upptäcka. Det ser vi hos människor som har olika psykiska problem eller rent av psykiatriska. Det gäller även de förståndshandikappade. I många år kom det här i Glumslöv en kille som inte kunde tala. Ingen levde så intensivt med i liturgin som han. Jag sade en gång i en predikan, att inte ens systrarna kunde det. Då nickade de. Även de som har psykologiska problem kan nå förening med Gud genom de teologala dygderna, tron, hoppet och kärleken. Därför är det så viktigt att inse, att vårt böneliv inte så mycket handlar om tankar, naturliga intryck utan om tro, hopp och kärlek. Det tar tid att lära sig, att upptäcka denna djupa dimension inom oss. Vi kan alltid förbli förenade med Herren i tro, hopp och kärlek. Det handlar om ett dynamiskt och övernaturligt liv.

Det låter vackert och fint, men det kan vara mycket jobbigt för den gamla människan, för vi vill ju känna, tänka och uppleva. Det är möjligt att leva hela vårt liv i bön. Det är själva idealet. Det är det vi strävar efter och hoppas på. Det är möjligt, även om vi aldrig helt kan kontrollera tankarna, känslorna. Det gäller ännu mer i vår tid eftersom vi hela tiden är utsatta för stimuli. Nutidsmänniskan är rädd att det inte skall hända någonting, att det skall vara tråkigt, att hon inte känner någonting. Så försöker hon med allt slags tidsfördriv, materiellt, sexuellt och annat. Vi måste lära oss att försaka mycket av det synliga. Någon menade att man inte fick ha någon vacker utsikt från klostret, utan där skulle det bara vara dystert. Därför sade man att det var bra att de lade klostret så långt från havet, så att inte systrarna skulle vara frestade att titta på havet hela tiden. Det är att gå lite till överdrift. Teresa var mycket angelägen om att systrarna skulle ha en trädgård där man kunde gå runt. Guds skapelse hjälper oss. Men vi får inte plocka blommorna på vägen, säger Johannes av Korset. Vi får inte fästa oss vid det skapade. Vi får glädja oss över Guds skapelse men alltid se den som en bild av att Gud är ändå skönare. Det är som Niels Steensen (1638-1686) säger, att det vi ser är skönt. Det vi kan tänka är ännu skönare. Men Gud är allra skönast. Vi får hela tiden gå vidare mot Gud, för Gud är alltid större. Vi kan alltid komma honom närmare, men inte fastna på vägen, inte stanna, inte klistra fast vid det yttre. Det kan vara svårt. Vi vill ha det på ett visst sätt. Det första kännetecknet är att Karmel är teologal. Vi måste lära oss bönsens djupa verklighet, trons, hoppets och kärlekens dynamik. Det är en läroprocess hela vårt liv. Vi kan växa allt djupare in i denna överlåtelse till Gud och lämna det andra bakom oss.

Det andra kännetecknet är att Karmel är marial. Vi är inriktade på Maria, Vår Fru, och hennes betydelse. Vår orden är en mariansk orden. Vi talar om henne som Vår Fru av berget Karmel. Genom skapularet blir vi alltid påmind om Maria. Även genom våra kläder är vi tillägnade Vår Fru. Hon vill lära oss hur vi skall leva detta liv i Jesu närhet. Ibland säger vi, att livet i Karmel är ett liv i hemmet i Nasaret, där vi lever vårt liv med Jesus, Maria och Josef. Vi är nära dem. Vi gör allting där tillsammans med dem. Thérèse av Lisieux (1873-1897), sade att om det fanns något sött på bordet var det för Jesus. Om det finns något stärkande är det för Josef. Ibland kan vi få hjälp att tänka att vi städar golvet, så att det blir fint för Jesus att vara här. Vi kan hjälpa Maria i köket. Sådana tankar kan hjälpa oss att se att Maria hjälper oss.

Först av allt måste vi komma ihåg att vi behöver följa Maria som den Obefläckade. Hon var den enda syndfria genom den obefläckade avlelsen. Under detta liv behöver vi befrias mer och mer från synd, från personlig synd, men också från arvsyndens verkningar. Hela vårt liv är en reningsprocess. Det är därför själens dunkla natt är så viktig, eftersom vi inte själva med våra egna medel kan bli befriade från allt ont i oss. Endast Jesus kan befria oss. Det finns sådant som vi av egen kraft kan bli befriade från, t.ex. vissa vanor, men det finns sådant som är djupt rotat i oss och som vi inte kan befrias från genom våra egna krafter. Det är därför vi behöver den djupa reningsprocess som Johannes av Korset kallar själens dunkla natt. Vi måste komma ihåg, att ju närmare vi kommer Jesus, desto mer blir vi medvetna om vår egen synd. I början är vi mycket medvetna om de andras synd. Som biktfäder måste vi ibland påminna dem som kommer till bikt att de inte är här för att bekänna andras synder utan sina egna. Naturligtvis är det mycket intressant att tala om andras synder. Även i klostret är vi mycket medvetna om de andra och deras synder. Men ju närmare vi kommer Vår Herre, desto mer ser vi våra egna tillkortakommanden. Det är därför Teresa av Avila säger, att hon är den största syndaren på jorden. Naturligtvis finns det större syndare på jorden, men för henne var det inte ett fromt talesätt utan verklighet.

Ju närmare vi kommer Jesus, desto mer inser vi, att vi själva inte är fullkomliga. Vi är själviska. Det kan vara mycket smärtsamt att inse, att vår första reaktion alltid är att söka våra egna intressen, det som gagnar oss själva. Johannes av Korset har en mycket vacker bild. Om man putsar fönster, när solen skiner, syns alla fläckar, även de små. På samma sätt är det när Guds ljus skiner på oss. Då ser vi våra små tillkortakommanden som något stort. Men å andra sidan blir vi inte upprörda av de andras synder och vill istället söka försvara dem. Det är en del av Karmels kallelse att be för syndare och att älska dem. Det klassiska exemplet är Thérèse av Lisieux, som adopterade en förskräcklig mördare som dödade kvinnor och barn. Thérèse betraktade mördaren som sin son, och hon ville offra allt för hans frälsning. Hon bad och bad. Hon läste om hans avrättning och hur han leddes till giljotinen. Prästen kom, men mördaren ville inte veta av prästen. Han ville inte bekänna sina synder i bikten. Då förlorade Thérèse hoppet, men hon läste sedan, att alldeles innan han blev halshuggen tog han krucifixet och kysste det. Då förstod hon, att Gud hade hört hennes bön för honom.

Teresa av Avila reformerade Karmel för att offra alla böner för syndarnas omvändelse. Hon talade mycket hårda ord om lutheranerna, och många lutheraner som läste detta blev förargade, men egentligen talade hon om kalvinisterna. Hon hade läst om Frankrike och kalvinisterna där. Kallelsen för Teresa är att be för alla dem som är utanför Kyrkan och som behöver Guds frälsning, för de stora syndarna, för själarnas omvändelse. Det är en mycket viktig sak att inse, att vi är i Karmel för att leva i Kyrkans hjärta, som Thérèse sade. Det är något som betydde mycket för mig, när jag upptäckte Karmel. I början önskade jag nämligen bli stiftspräst. Ett år efter min konversion reste jag upp till Stockholm för att möta biskopen vid den tiden, John Taylor (1914-1976) från Amerika. Nej, sade han, det är för tidigt. Åk tillbaka och arbeta i en församling. Så jag åkte tillbaka till Lund, hjälpte till i församlingen och studerade grekiska och hebreiska. Dominikanerna i församlingen tänkte, att jag skulle bli dominikan. Under sommaren reste jag till benediktinerna i Clervaux och fick hjälpa till i biblioteket där. Benediktinerna tänkte, att jag skulle bli benediktin. Men i Clervaux upptäckte jag Karmel. Jag hade aldrig mött någon karmelit och hade ingen föreställning om Karmel. Men genom att läsa Thérèse av Lisieux såg jag, att hon berörde mitt hjärta och speciellt hennes kallelse att leva i Kyrkan för själarnas frälsning. På det sättet är Karmel både kontemplativt och apostoliskt. Det är en kontemplativ livsstil, men intentionen är apostolisk.

Det är viktigt att komma ihåg, att vi inte är där för vår egen skull utan för Kyrkan, för själarnas frälsning, för syndarnas omvändelse. Man ser inte resultatet. Teresa sade, att det är mycket vanligt. Du lever ett långt liv och du ser aldrig att någon i din familj blir katolik eller att någon syndare omvänder sig. Ändå måste du tro, att detta liv kan bli fruktbart för Kyrkan, för världen. Det kan vara mycket svårt, eftersom vi vill ha resultat. Vi vill se att Kyrkan växer i fromhet, i dygder, att människor omvänder sig, men vi ser ingenting. Vi ser ingen omvändelse i vårt eget hjärta, eftersom när vi kommer närmare Gud upptäcker vi mer av vår själviskhet. Vi måste vara beredda att acceptera att vi inte ser några resultat. Speciellt i vår tid kan det vara mycket viktigt. Många karmelitkloster håller på att dö ut. Många ordenshus blir stängda i hela Västeuropa. Det kloster i Gent som grundade klostret i Glumslöv existerar inte längre. Det stängdes ner på grund av brist på kallelser. Vi måste kunna acceptera att inte se några resultat av vår bön.

Lilla Thérèse såg att syndaren omvände sig. Hon såg det som Guds nåd att han visade henne detta. Men sällan ser vi konkreta resultat av att vårt liv här bär frukt. Man tycks bli ännu mer i behov av Guds nåd och frälsning och måste förstå att det är nåd. I början är man kavat som novis. Man brukar tala om novissjukan. Jag skall komma här i klostret och nu skall det bli ordning på torpet. Nej, så här är det säger novismästarinnan. Håll dig på din matta. Det kan vara det svåraste av allt att se, att det inte riktigt blir som i mina drömmar. Vi kan se bilderna av lilla Thérèse och rosorna, men på vår väg växer det bara törnen. Jag måste inse att jag efterföljer en korsfäst Herre. Meningen med hela den dunkla natten är att Kristi frälsningsverk skall bli verksamt i oss. Johannes hade som tillnamn av Korset. I Karmel har vi olika tillnamn. Vissa heter av Jesus. Självt heter jag av den Helige Ande. Broder Wilfrid (1927-2013) hette av Kristus Konungen. Många har inriktningen på Jesus men även på Jungfru Maria. En del heter också av Korset eller till och med av Kristi dödsångest, något som kanske inte är det första namn man väljer.

Vi kan läsa om syster Blanche av Jesu dödsångest som delvis är en fiktiv figur. Det fanns under den franska revolutionen en kommunitet i Compiègne som fängslades och avrättades. Det har man skildrat i operan karmelitsystrarna som med jämna mellanrum spelas i Sverige. Den har gått i Malmö, Göteborg och Stockholm. Avrättningen av systrarna skildras mycket åskådligt. Innan avrättningen var det en syster som hade hoppat av, en liten novis som hette Blanche av Kristi dödsångest. Hon var rädd för allting och hon var naturligtvis skräckslagen inför avrättningen. Innan systrarna fängslades hade priorinnan dött. Hon var inte rädd för någonting. Det var en av de starka kvinnor som man finner i Gamla Testamentet och i Kyrkan. Vi kan tänka på den heliga Birgitta (c:a 1303-1373) och Teresa av Avila. När priorinnan skulle dö blev hon plötsligt rädd, och klostret ekade av hennes dödsskrik. När systrarna skulle avrättas, gick de upp till schavotten och sjöng Salve Regina. Sången blev svagare och svagare sång efter varje huvud som föll. Till sist när alla var döda, hörde man i folkmängden någon som stämde upp Salve Regina. Det var Blanche av Kristi dödsångest som fick kraft. Priorinnan fick en fasansfull döds kamp och Blanche fick den tillitsfulla överlåtelsen i döden. De bytte död med varandra.

Det ställföreträdande draget har en mycket viktig plats i Karmel. För de andras skull får man lida. Vi ser det mycket tydligt hos Edith Stein (1891-1942), som såg sitt lidande som ett ställföreträdande för judarna, men faktiskt också för Tyskland. Vi lever inte livet i klostret för vår egen skull. Många lever det här livet för sin familj, sina vänner. Många har icke-kristna vänner eller familjer. Man ser på det här livet som ett liv för deras skull. Ibland blir det tydligt

att familjen tar avstånd från någon som gått i kloster. Det kanske inte är så vanligt nuförtiden, men förr var det ganska vanligt. Men efter en tid brukar man ändå förstå, att detta också är något som har betydelse för dem. Min stackars flicka, tänker de först, men ser sedan att det är inte är så farligt. Hon är där också för deras skull, för världens skull. Det är mycket viktigt att komma ihåg, att just när det är tråkigt och dystert i klostret, är jag är inte där för mitt nöjes skull. Jag är inte här för att jag skall ha det trevligt eller för att de skall skämma bort mig. Det ligger lite i vår tid, att vi ser oss mer som vårdpaket än som stridsmän för Kristi skull. Vi vill att alla andra skall skämma bort oss och säga att vi är snälla och duktiga. Men så får vi höra, att det vi gör skall vi göra på ett annat sätt, för så gör man i det här klostret. Sådana småsaker kan reta upp oss.

Jag skall avslöja vad jag tyckte var jobbigast att höra i början: Så gör vi i Belgien och så är det i Belgien, fick jag gång på gång höra. Nu säger de aldrig så mer. Vi kan reta upp oss på saker som vi inte hade tänkt oss. Jag har aldrig känt mig till hundra procent som svensk utan trodde att jag var helt öppen i min person. Men det var jobbigt att ständigt få höra att så gör vi i Belgien. Det retade faktiskt upp mig lite. En av de saker jag måste höra var påpekandet att jag var den förste svensken, medan alla de andra var från Belgien. Vi vet inte vad det är som kommer att vara jobbigast. Många tror att celibatet är mycket jobbigt, när man går i kloster, men oftast är det faktiskt lydnaden.

Du vet aldrig vad som kan vara svårt för dig, när du träder in i ett kloster. Vi är där för att följa en korsfäst Herre. Men om vi följer en korsfäst Herre, får vi också en liten glimt av uppståndelsen. Det är viktigt att inse, att vi kanske inte får stora visioner men små glimtar av Guds kärlek och av Jesus dag efter dag hela vårt liv. Vi måste komma ihåg, att vi inte är i Karmel för vår egen skull. Vi är där för Kyrkans skull, för själarnas frälsning, för syndarnas omvändelse och för prästernas omvändelse. Lilla Thérèse talade ofta om syndarnas omvändelse och om prästernas omvändelse. Ibland är det samma sak. Det är något mycket aktuellt, eftersom ett av de stora såren i Kyrkan i dag är prästernas synder. I det kontemplativa livet måste vi be för prästernas omvändelse, för syndarna, och inse att det kan vara samma sak. Naturligtvis måste vi också be för vår egen omvändelse. Vi ser inte ner på syndarna, utan vi är en av dem. Det kan också vara svårt att inse i vårt eget liv, att vi på så många sätt fortfarande är själviska och tycker att vi själva är viktiga. I livet i Karmel måste vi mer och mer befrias från vår själviskhet. Karmel är alltså ecklesial.

Den slutliga punkten är att Karmel är sakramental. Vi måste inse att hela vårt liv här kan hjälpa oss att ta emot Gud och hans kärlek. Allt i vårt vardagliga liv kan bli ett tecken på Guds närvaro. Vi behöver upptäcka det för att se, att hela vårt liv här på jorden kan hjälpa oss att komma närmare Gud och hans värld. Människan vi möter är en monstrans, där den uppståndne Herren lever ibland oss. Därför skall allt i klostret påminna oss om Gud, om Jesus, inte endast krucifixet, inte endast bilderna utan också de andra människorna. Även den syster som är svår för mig att acceptera skall vara en påminnelse om Jesus. Thérèse av Lisieux kan lära oss detta. Det fanns en syster som hon inte kunde stå ut med på den naturliga nivån, men Thérèse gjorde allt för att visa henne hur mycket hon tyckte om denna syster. Systemen frågade en dag hur det kom sig att Thérèse älskade henne så mycket. Tjugo år senare, efter Thérèses död, var det en präst som var lite okänslig, som sade till henne att hon var denna syster. Nej, hon älskade mig så mycket, sade systemen. Thérèse måste kämpa för att älska henne. Vi måste göra allt för att för att se spåren av Jesus i varje mänsklig varelse omkring oss. Ibland är det till och med svårare i ett kloster än utanför, för i klostret lever vi dag efter

dag med samma människor. Vi måste acceptera att de påminner oss om Jesus. Vi måste älska honom i dem, även om de alltid är lite svåra för oss, även om vi inte tycker om dem på den naturliga nivån. Så lär vi oss kristen kärlek.

Karmel är sakramental. Allt vi erfar här skall bli ett slags sakrament på Guds närvaro. Det skall påminna oss om Gud, Vi hör samman med honom i allting, även om vi har en dålig dag eller huvudvärk eller önskar att skicka någon medsyster till ett annat kloster. Vi kan inte ge oss av till ett annat kloster, även om vi inte upplever allt här som gott och fint. Vi har ofta en önskan om en perfekt idealisk verklighet. Om vi lever i en församling tänker vi, att en annan församling skulle vara bättre. Om vi lever i ett äktenskap tänker vi, att ett annat äktenskap skulle vara idealiskt. Samma sak gäller ett kloster. Det är en del av arvsynden, att vi vill vara någon annanstans och vara någon annan. I världen vill man vara som drottning Silvia eller Lill Babs eller som andra idoler. I fromma kretsar vill man vara som lilla Thérèse eller som Franciskus (1181 el 1182-.1226). Men det är "lilla jag" som skall bli frälst. Vi skall inte söka Gud någon annanstans utan söka honom här och nu och leva i Guds närvaro, se tecknen här och nu. Bordet framför oss påminner oss om Jesu nattvardsbord. Teresa ville ursprungligen att det skulle vara tolv systrar med en priorinna i hennes kloster, för att man skulle likna apostlakretsen med Jesus i mitten. När Teresa blev priorinna i Inkarnationens kloster ville hon sätta Jungfru Maria på priorinnan plats, så att systrarna skulle se att Maria var priorinna och inte Teresa. Det är ett sakramentalt tänkesätt att se, att hela tillvaron pekar vidare på Gud och hans värld.

De fyra kännetecknen kan hjälpa oss att urskilja, Det första är det teologala med total inriktning på Gud i bönen. Vi har fått de teologala dygderna. Det andra är det mariala tecknet, att Jungfru Maria ständigt är med oss och hjälper oss att hitta rätt. Vi efterföljer henne på vägen till den totala omvandlingen, till den andliga förmälningen med Jesus. Det tredje tecknet är det ecklesiala. Vi lever denna kallelse för och i Kyrkan, i Kyrkans Hjärta. Vi gör avkall på våra egna tänkesätt för att stå till förfogande för frälsningen. Det fjärde är det sakramentala. Vi upptäcker att hela livet i klostret hjälper oss att komma Gud närmare. Vi ser tecknen i vardagen. Även i mörkret kan vi ana något av Guds närvaro.

Låt oss be om Guds ljus och ledning för våra liv, så att han visar oss vägen. Även om vi har hittat vägen och funnit vår plats i ett kloster eller vad det nu kan vara, vet vi att vi hela tiden måste följa Jesus ännu trognare, ännu mer. Han vill visa oss ännu djupare in i sitt mysterium. Hela livet ända fram till vårt sista andetag är en väg för att komma honom ännu närmare och befrias ännu mer från synd, själviskhet och allt det andra som hindrar oss att se klart. Hela livet är en väg, men en väg med, i och för Jesus Kristus.

Herre, Jesus Kristus, du har blivit människa för vår frälsnings skull, och du kallar oss att efterfölja dig under varje ögonblick av vår existens. Sänd oss då din Helige Ande, så att han kan leda oss och visa oss just den plats där du vill ha oss, just det liv du vill att vi skall leva och just det sätt att leva det på som du har förberett, så att vi inser att du har en underbar plan för vårt liv och för vår kallelse här på jorden. I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.